

Kérjük lapunk olvasóit, hogy ha befizetési célzattól felhívást és csekket kaptak P. Leszkovszki Pál és P. Vahan Hovagimian aláírással, akkor ne a levélhez csatolt csekket használják a befizetésekre, hanem az egyesületünkönél hozzáférhető új csekket

Az új bankszámlán gyűjtött pénz felett nem a jelenleg törvénytelenül működő, nem katolikus örmény egyháztanács, hanem a vitás ügyek rendezése után törvényesen kinevezett ideiglenes gondnokság, majd törvényes választással létrehozott Egyháztanács és a plébános fog rendelkezni.

Kérjük, jelezze levélben, vagy telefonon, hogy ilyen csekket igényel, és azt postán megküldjük Önnek.

dr. Issekutz Sarolta, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület elnöke

Karácsonyi ünnep és ajándékozás a gyergyószentmiklósi örmény szertartású római katolikus templomban

A nagy hidegek ellenére zsúfolásig megtelt ősi örmény templomunk melegséggel, nagy szeretettel várta 75 gyermekét, hogy a Jézuska által küldött ajándékot átvehessék az anygalkától. Ezt szép ünnepi műsor követte a „Pásztorjáték”, amit 30 kisgyerekekkel adatott elő *Fejér Ilona* tanárnő.

Templomunk fénypompában úszott, de gyermekeink csillogó szemei tették még fényesebbé az ünnepet. Mindezt a melegszívű adakozók: a Szentmiklós Szervezet, az Egyháztanács és a hívek segítségével lehetett.

Reméljük, hogy évről évre szaporodik gyermekeink száma és hagyományainkat, melyeket őseinktől örököltünk, átadhatjuk nekik, hogy fennmaradásukért tovább őrizzék.

Köszönet illeti főtisztelendő *Hajdó István* főesperes és főtisztelendő *Páll Sándor* urat, valamint *Páll Árpád* polgármester, *Kercsó Attila* alpolgármester és *Nagy István* városi főjegyző urakat, akik jelenlétükkel személyesen is megtisztelték karácsonyi ünnepségünket.

Hajdó István főesperes úr megnyitó szavaiból erőt merítve kértük a jó Istent, hogy tartsa meg e lelkes kis közösség egymás iránti szeretetét, hogy továbbra is összefogva hirdessük, Gyergyószentmiklóson olyan örmény hívek éltek és élnek, akik Istenbe vetett hitük erejével vallásukat megtartották s megtartják.

Ezért imádkoztuk el az Úr imádságát a „Miatyánkot”.

Gyergyószentmiklós, 2001. december 28.

Dr. Simon Istvánné oltáregylet elnöknője

A hónap szülötte:

145 évvel ezelőtt, 1857. február 2. napján született **Hollósy Simon** festőművész Máramarosszigeten. 1918. május 8. napján Técsőn hunyt el. *Losonci Miklós* írásával emlékezünk rá. (Utánnymás a Máramarosi Hírnök, Millenniumi album 2000, Máramarossziget c. kiadványból, melynek kiadója a Hollósy Simon Művelődési Egylet.)

Tisztelet Hollósy Simonnak

Ismerjük jelentőségét, - fejet hajtunk munkássága és festői életműve előtt, - helye van a magyar Pantheonban. A nagy nevelők és művészetszervezők közé tartozott, - Székely Bertalan örököseként, Ferenczy Károly társaként, Vaszary János, Rudnai Gyula, Bernáth Aurél elődeként. Egyszemélyes főiskola volt Münchenben, Nagybányán és Técsőn, - sok magyar és külföldi növendékének adott hasznos inspirációkat a természet tantermeiben, a nagybányai Zazar partján, Técső lankáin. Mednyánszky, Csontváry, Egry, Medgyessy képzőművészetünk gényusa lett. Hollósy Simon nem feledkezett meg arról, hogy festői önépítése mellett neki kötelező az utódokról is gondolkodnia, a jövőt egyengetnie. Ő, a magyarrá lett örmény igaz hazafi volt, és minden nép barátja egyben. A „Rákóczi induló”-ban fölfedezte,

hogy a történelem főhőse a nép. E ködlő nagy tábla, melynek végérvényes formáját oly hősiesen kereste, méltó társa lett Repin „Kurszki körmenet”-ének, Courbet „Ornansi temetés”-ének, Munkácsy „Honfoglalás”-ának. Tetteiben, jelentőségében Kazinczy Ferenc és Osvát Ernő között ő képzőművészetünk nagy gondozója. A nyelvújítás után, a Nyugat nemzedéke előtt. Hollósy Simon nem is annyira a régi és az új között mérlegelt, minden idegszálával arra törekedett, hogy a jó diadalmaskodjon, a jó és szép művek sokasága. Az érték, az értékteremtés alapforrása volt. Egyéniség.

Kiváló festő volt, még nagyobb művészetszervező és tanár, fontossága értékénél is többet jelent. Ő alapította a nagybányai Művésztelepet, később a técsői festőiskolát, de jelentős a kezdet is, müncheni tevékenysége.

1857-ben látta meg a napvilágot Máramarosszigeten. Édesapja Korbuly Simon örmény kereskedő, mély hívója a 48-as szabadságharcnak, ekkor vette föl a Hollósy nevet.

A máramarosi táj lett emberi és festői otthona, innen indult, ide tért vissza, képzeletében valóságosan is. Klimkovits Ferenc volt első tanára Budapesten, Münchenben 1878-ban Gabl és Seitz lettek tanárai az akadémián. Merre haladjon, melyik irányba, ez lett töprengéseinek tárgya és lényege. Rajztudása is arra serkentette, hogy a realizmus mestere legyen, az életkép elkötelezettje, törvényeit ne az impresszionizmus határozza meg. Önmagát vállalta.

A valóságosság valami hallatlan finomsággal ötvöződött, ez jellemzi 1883-as „Meditáló szerzetes”-ét, a mű pompás kapuját és kertrészletét.

Csibészes huncutság jelenik meg az 1884-es „Almatolvajok”-ban, ez is élet, méltó figyelemmel idézi, akár később Ferenczy Károly a „Kavicshajigálók”-at. Leibl és Bastien Lepage idilljeit is folytatja magyar zamattal. München után felüdülést, új távlatot jelentett számára megérkezése Nagybányára 1895-ben, ez lett a magyar festészet nyitánya, a műcsarnoki másodlagosság győztes ellenpontja. Magyar sors, hogy a nagybányaiak is összevesztek, Thorma János és Hollósy még párbajozott is. 1902-ben megtörtént a szakadás, Hollósy megalapította a técsői művésztelepet, ahol a táj és a magyar, román, ruszin, zsidó etnikai környezet, a vásár sokadalma, a boglyák, tarlók, hegyek békéje inspirálta. 1904-ben itt végleg letelepedett, ahonnan időnként Máramarossziget, Gyalu, Debrecen, Szeged hívta, de rövid átmenetek után mindig visszatért Técsőre. Técsőn magyar, szerb, orosz, lengyel tanítványai társaságában festi a Tisza-hidat, a titokzatos Nereszen hegyet, a szegényes parasztházakat. Lilás reflexek ejtik ámulatba és a nyár, a Kárpátok hegyláncja és a kertek. Nem lett akadémikus, forradalmár újító sem, önmaga egyedi határai érdekelték, ahhoz maradt hű mindvégig.

Már művészi pályájának kezdetén, az 1890-es években hallatlanul érzékeny, lírai hangulatú portrékat festett nagy rajzi magabiztossággal. E sorozatból kiemelkedik a leonárdói mosolyt „Nevető lány”-nyá fokozó arcmása 1883-ból. Az első mestermű az 1885-ös keltezésű „Tengeri hántás”.

A kukorica Amerika fölfedezése után hazánk második fő növénye a búza mellett. Munkácsy, Pirk János, Koszta József kukoricatáblái festészetünk kiemelkedő alkotásait jelentik Gadányi Jenő kukorica-elemzése, Szinte Gábor „Ispán kút 2000-ben” című kukoricása mellett, amely Petőfi történetét regéli Márton Áron, Körösi Csoma Sándor, Bolyai János és Tamási Áron alakjával, Radnóti arcmásával. Hollósy művének nagyszerű elődei és örökösei vannak.

Nagy remekmű-társa Arany balladája, ahol a női anatómia, Matisse előtt három évtizeddel, kozmikus társításban jelenik meg elsőként az európai költészetben: „Kerek arca, maga mellyes, Teli a hold, most búvik fel.”

Hollósy Simon festményén Arany János felismerése néhány évvel később folytatódik a „Ki először piros csót lel, Lakodalma lesz az ősszel” látványa a fiatal pár évődésében. Megindító a „Merengő” alakja is, aki talán Vörösmarty nyomán is rózsát, nem rózsaberket tart kezében.

Hollósy zsánerképei szintén érdekesek, bár korunk messzehullt e tematikától. A "Zrinyi kirohanása" azonban jelentős alkotás. Megkockáztatom, változatosságában rendkívüli, értékrendjét tekintve levegősebb, stílusban Székely Bertalan „Egri nők” című alkotásával azonos rangú.

A nagy mű, felejthetetlen alkotása a „Rákóczi induló”, ez teszi maradandóvá Hollósy nevét a magyar képzőművészetben. A csoportábrázolás és külön a zászlóvivő alakja remekelés, a nagy Rákóczi Ferenc fejedelmet és szabadságmozgalmát Mányoki Ádám portréjához és Berlioz indulójához hasonlóan Hollósy Simon festménye, számtalan vázlata teszi halhatatlanná. Érződik egy mélyen megfontolt, nagyszerű munkamegosztás, - Réti a 48-as honvédek örökíti meg, Thorma János a „Talpra magyar” hősi nemzedékét, Munkácsy Mihály a honfoglalást, Székely Bertalan a mohácsi csatamezőt és Eger diadalmas védőit, Benczúr Gyula Szent István alakját és Budavár 1686-os visszafoglalását, melyet Kodály Zoltán zene-

műve is magasztosan értelmez, - és Hollósy Simon Ady kuruc verseihez hasonlóan Rákóczi korát ábrázolja a névtelen népi hősök kavargó menetével, mely festőileg Hollósyt a kurszki körmenetet jelenítő Repin és az ornansi temetést idéző Courbet eszményeivel és értékrendjével rokonítja.

Hollósy Simon utat mutat előre is, hiszen „Öreg paraszt”-ja már Fényes Adolf napszámóit kezdeményezi együttérzésben és festői minőségben, megrázó „Falubolondja” se marad társtalan, Barcsay Jenő a húszas évek végén szintén a falvainkban maradozó gyengeelméjűek sorsát sűríti figurájába.

Öreg fáját 1916-ban festette Csontváry Magányos cédrusának, általa nem tudott utórezgéseként, mely „Önarcképéhez” méltó remeklés.

Hollósy neve, művészete kincs, nem csituló üzenet, vele és általa nemkülönben gazdagabbak vagyunk mi magyarok, hiszen osztályrészünk, nemzetünk megtartó forrása, gyökere, holnapja az a hatalmas szellemi vagyon, melyet nemzetfönntartó erővel kultúránk teremtett.

Losonci Miklós, Szentendre

1%

1%

1%

1%

Közeledik az adóbevallás ideje... A törvény szerint személyi jövedelem-adónk (kétszer) egy százalékát erre jogosult, bejegyzett egyházaknak, közintézményeknek, civil szervezeteknek, egyesületeknek ajánlhatjuk. Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület jogosult arra, hogy személyi jövedelem-adónk 1 %-át az EÖGYKE-nek ajánlhassuk.

Öt éve működő Egyesületünknek így lehetősége nyílik, hogy működésünk anyagi nehézségeit részben megoldjuk. Meggyőződésünk, hogy az EÖGYKE kezdettől fogva nyitott könyvként működik, hiszen minden lépésünkről rendszeresen beszámolunk az Erdélyi Örmény Gyökerek-Füzetek hasábjain. Akik részt vesznek programjainkon meggyőződhetnek arról, hogy a tagdíjat, adományokat, a pályázatok során kis hányadban elért támogatásokat kizárólag kulturális és hitéleti identitásörzésünkre, hagyományaink ápolására, a magyarörmény társasági élet, a közösség megteremtésére, jobbítására fordítjuk. Kérjük, hogy jövedelemadója bevallásakor gondoljon Kulturális Egyesületünkre - ezáltal önmagára is. Hiszen tagságunk azért dolgozik, hogy magyarörmény közösségünk céljait megvalósítsa, örmény gyökereink tárgyi és szellemi kultúráját megőrizze, átadja gyermekeinknek, unokáinknak - az utókornak. Tartozunk ezzel tehetséges, tisztességes és jó magyarrá vált őseinknek - tehát önmagunknak is.

Nem kell mást tennie, mint a jövedelemadó bevalláskor az APEH által mellékelte, (vagy Ön által kért) rendelkező nyilatkozatot kitöltenie.

A kedvezményezett **adószáma:**

18085590-1-41

A kedvezményezett neve:

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

Egyúttal kérjük és javasoljuk, hogy a másik egy százalékkal támogassa a **Magyar Katolikus Egyházat**, amelynek részegyháza a magyarhoni, történelmi örménység Örmény Szerartású Római Katolikus Egyháza.

Templomunknak, amelyet évtizedeken át Kádár Dániel apátplébános vezetett, nincs önálló technikai száma!

Ezért javasoljuk, hogy másik rendelkezési lapján tüntesse fel kedvezményezettként a **Magyar Katolikus Egyházat**, amelynek technikai száma

0011

A rendelkező nyilatkozatot tegye külön-külön egy-egy szokásos, szabványméretű borítékba és zárja le. Írja a borítékra a saját nevét, lacímét és adóazonosító jelét, majd a lezárt borítékokat mellékelje az adóbevallásához.

Köszönjük, hogy gondol ránk.

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

Álmok álmodói - Világraszóló magyarok

Egy kiállítás margójára